

מילים תבנית

רשומות

הצעות חוק

ה מ מ ש ל ה

20 בינואר 2004

83

כ"ו בטבת התשס"ד

עמוד

345 הצעת חוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ד-2003

מתפרסמת בזה הצעת חוק מטעם הממשלה:

הצעת חוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ד-2003

1. חוק זה מטרתו ליעל, להסדיר ולפתח את התעופה האזרחית, באמצעות הקמת רשות מקצועית במשרד התחבורה, שתהא אחראית על עניני התעופה האזרחית, לפי הוראות חוק זה ולפי דיני הטיס.

ד ב ר י ה ס ב ר

לתעופה, גביית אגרות בעד שירותים הניתנים על ידי המינהל למפעילי כלי טיס ועובדי טיס וייצוג מדינת ישראל בארגונים הבין-לאומיים לתעופה אזרחית.

כמה דוחות ביקורת שנערכו בשנים האחרונות לענין תפקודו ופעילותו של מינהל התעופה, העלו כי המינהל אינו ערוך, במכלול האמצעים העומדים לרשותו, לבצע את המוטל עליו לצורך עמידה באמות מידה בין-לאומיות המהוות גם לגבי ישראל תקן מחייב.

העדר אמצעים כאמור הביא לפגיעה משמעותית ברמת בטיחות הטיסה ועלול לגרום להורדת הדירוג הבטיחותי של מדינת ישראל תוך הטלת מגבלה על התעופה האזרחית הישראלית.

סעיפים
1 עד 3 מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה ולהקים תחתיו, במשרד התחבורה, רשות תעופה אזרחית שתהיה אחראית על עניני התעופה האזרחית, וזאת במטרה ליעל, להסדיר ולפתח את התעופה האזרחית.

מינהל התעופה האזרחית פועל כאגף במשרד התחבורה. מכוח סמכויות שר התחבורה פועל מינהל התעופה, לפי דיני הטיס כהגדרתם בחוק המוצע, בתחומי רישוי ענף התעופה האזרחית, פיקוח על בטיחות התעופה, גיבוש המלצות לשר התחבורה בקביעת מדיניות התעופה, ייזום תקינה תעופתית, פרסום סקרים ומידע תעופתי, תכנון התשתית הקרקעית והאווירית

הגלם בבקשה

פרשנות 2. (א) בחוק זה -

"דיני הטיס" - חוק הטיס, 1927¹, חוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג-1963², וכל חוק אחר הקובע הוראות בעניני תעופה אזרחית ששר התחבורה ממונה על ביצועו, וכן תקנות שהותקנו מכוחם;

"הרשות" - רשות התעופה האזרחית שהוקמה לפי הוראות חוק זה;

"מנהל הרשות" - מי שמונה כמנהל הרשות לפי הוראות סעיף 6;

"השר" - שר התחבורה.

(ב) לכל מונח אחר בחוק זה תהיה הפרשנות הנודעת לו בדיני הטיס, לפי הענין, אלא אם כן משתמע אחרת.

3. הקמת הרשות מוקמת בזה במשרד התחבורה רשות התעופה האזרחית.

4. תפקידי הרשות תפקידי הרשות הם:

(1) לקבוע ולהבטיח קיומם של סדרי תעופה פנים ארציים ובינ-לאומיים על פי דיני הטיס;

(2) להעניק רישיונות, היתרים ואישורים בתחום התעופה האזרחית, לפי דיני הטיס, ובכלל זה לאלה:

(א) כלי טיס וציוד תעופתי;

(ב) עובדי טיס, מפעילי כלי טיס ומפעילי ציוד תעופתי;

(ג) שדות תעופה, מנחתים, מיתקני בקרה, עזרי ניווט, אמצעי קשר ונתיבי טיסה;

(ד) ייצור כלי טיס וחלקיהם;

(ה) בתי ספר לטיס, מכוני הסמכה ומכוני בדיק;

(3) לפקח על שמירת רמה נאותה של בטיחות הטיסה בכלי טיס ישראלים ובכלי טיס המצויים במרחב האווירי של ישראל;

ד ב ר י ה ס ב ר

התפקידים האמורים מעוגנים כיום בעיקר בחיקוקים אלה:

חוק הטיס, 1927;

חוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג-1963;

תקנות הטיס (הפעלת כלי טיס וכללי טיסה), התשמ"ב-1981;

תקנות הטיס (נוהלי תיעוד כלי טיס וחלקיהם), התשל"ז-1977;

תקנות הטיס (רישיונות לעובדי טיס), התשמ"א-1981;

תקנות הטיס (בטיחות בשדות תעופה של רשות שדות התעופה), התשנ"ב-1992;

תקנות הטיס (מנחתים), התשל"ה-1975;

תקנות הטיס (מכון בדיק, מכון הסמכה ואחזקה עצמית), התשל"ט-1979.

ועדה בין-משרדית שהוקמה בשנת 2001 על ידי המנהל הכללי של משרד התחבורה, בראשות ראש מינהל התעופה האזרחית בפועל, ובהשתתפות נציגי משרדי התחבורה, האוצר ונציבות שירות המדינה, המליצה על שינוי במעמדו של מינהל התעופה האזרחית כדי לאפשר פיקוח יעיל ומקצועי של המדינה על בטיחות התעופה והסדרת ענף התעופה על כל היבטיו.

החוק המוצע קובע את ההסדרים הנדרשים בחקיקה לשם כך.

סעיף 4 מוצע לקבוע את תפקידי רשות התעופה האזרחית בשים לב לתפקידים המוענקים כיום לפי דיני הטיס למינהל התעופה האזרחית, לרבות לענין רישוי, בטיחות טיסה, קביעת סדרי תעופה, ופעילות במישור הבינ-לאומי.

¹ חוקי א"י, כרך ג', עמ' 2551(ע), 2411(א).

² ס"ח התשכ"ג, עמ' 107.

- (4) לאסוף ולהפיץ מידע תעופתי בין-לאומי ופנים ארצי והוראות בדבר בטיחות, סחירות היעילות התעבורה האווירית, לפי דיני הטיס;
- (5) לפעול ליישום של אמנות והסכמים בין-לאומיים בתחום התעופה האזרחית, שישראל צד להם, וכן ליזום ולקיים קשרים עם גורמים בין-לאומיים הפועלים בתחום האמור;
- (6) ליזום מחקרים בתחום התעופה האזרחית ולרכז מידע ונתונים בתחום האמור;
- (7) לייעץ לשר בכל ענין הנוגע לתפקידי הרשות;
- (8) למלא כל תפקיד אחר שהוטל עליה לפי הוראות חוק זה או לפי דיני הטיס.

5. (א) הרשות תגבש ותגיש לאישור השר תכנית רב שנתית ותכניות שנתיות, הנדרשות להשגת מטרת חוק זה, ובכלל זה לפיתוח התעופה האזרחית ותשתיות התעופה בישראל.

(ב) הרשות תפעל ליישומן של התכנית הרב שנתית והתכניות השנתיות, כפי שאושרו על ידי השר.

(ג) הרשות תגיש לשר, אחת לשנה לפחות, דין וחשבון כולל על ביצוע התכנית השנתית.

6. (א) השר ימנה, באישור הממשלה, מנהל לרשות; מנהל הרשות יהיה עובד המדינה שימונה לפי ההסדרים הנהוגים בשירות המדינה לגבי משרות שהמינוי להן מתבצע בהליך של ועדה לאיתור מועמדים.

(ב) הודעה על מינוי המנהל תפורסם ברשומות.

(ג) מנהל הרשות אחראי על ניהול הרשות ועל ביצוע תפקידיה כאמור בחוק זה.

7. (א) עובדי הרשות יהיו עובדי המדינה ויחולו עליהם הוראות חוק שירות המדינה (מינויים), התשי"ט-1959³, ואולם מנהל הרשות מורשה, יחד עם חשב משרד התחבורה, לייצג את המדינה בעשיית חוזים מיוחדים עם עובדים, בהתאם לכללים שיקבע השר בהסכמת ועדת שירות המדינה שמונתה לפי הוראות סעיף 7 לחוק האמור.

(ב) עובדי הרשות יפעלו לפי הוראות מנהל הרשות ובפיקוחו.

ד ב ר י ה ס ב ר

עוד מוצע לקבוע כי מנהל הרשות יהיה אחראי על ניהול הרשות וביצוע תפקידיה.

סעיפים כדי להקנות לרשות התעופה מקצועיות וגמישות במילוי תפקידיה ולהבטיח את פעילותה היעילה, מוצע לקבוע הוראות לענין תקציב הרשות ולענין סמכויותיה להתקשר בעסקאות, וזאת בדומה להוראות שנקבעו בחוקים אחרים לרשויות דומות (ראה למשל חוק המאבק הלאומי בתאונות דרכים, התשנ"ז-1997).

עוד מוצע לקבוע, לענין העסקת עובדי הרשות, כי מנהל הרשות יהיה מוסמך להעסיק כוח אדם מקצועי בהתאם לכללים שיקבע שר התחבורה בהסכמת ועדת שירות המדינה. הוראה דומה מופיעה גם בחוקים אחרים (ראה למשל חוק תאגידי מים וביוב, התשס"א-2001).

סעיף 5 מוצע לכלול בין תפקידי הרשות גם גיבוש והגשה לאישור השר של תכנית רב שנתית ותכניות שנתיות, ככל הנדרש להסדרת תחום התעופה האזרחית, ייעולו וקידומו, וכן להטיל על הרשות לפעול לשם יישום התכניות האמורות כפי שאושרו על ידי השר.

עוד מוצע, לשם הבטחת הפיקוח על עניני התעופה האזרחית, לחייב את הרשות לדווח לשר, אחת לשנה לפחות, על ביצוע התכנית השנתית.

סעיף 6 . מוצע לקבוע כי השר, באישור הממשלה, ימנה מנהל לרשות שיהיה עובד המדינה וימונה בהתאם לכללים הנהוגים בשירות המדינה לגבי משרה שהמינוי לה מתבצע באמצעות הליך של ועדה לאיתור מועמדים.

³ ס"ח התשי"ט, עמ' 86.

8. (א) לשם מילוי תפקידי הרשות, רשאי השר לאצול למנהל הרשות ולעובדי הרשות מסמכויותיו לפי דיני הטיס.

(ב) מנהל הרשות רשאי לאצול מסמכויותיו לעובדי הרשות.

9. תקציב הרשות ייקבע בחוק התקציב השנתי בתחום פעולה נפרד במסגרת תקציב משרד התחבורה.

10. לצורך ביצוע תפקידי הרשות כאמור בחוק זה, מורשה מנהל הרשות, יחד עם חשב משרד התחבורה, לייצג את הממשלה בעסקאות כאמור בסעיפים 4 ו-5 לחוק נכסי המדינה, התשי"א-1951⁴, למעט עסקאות במקרקעין, ולחתום בשם המדינה על מסמכים הנוגעים לעסקאות כאמור.

11. במילוי תפקידיה תפעל הרשות על פי ההסדרים והנהלים שהיו נהוגים ערב תחילתו של חוק זה בין מינהל התעופה האזרחית לבין משרד הביטחון וצבא הגנה לישראל, לרבות לענין שיתוף הפעולה ביניהם הן בימי רגיעה והן בשעת חירום, והכל כל עוד לא קבעו ביניהם הסדרים ונהלים חדשים.

12. השר ממונה על ביצוע חוק זה והוא רשאי, באישור ועדת הכלכלה של הכנסת, להתקין תקנות לביצועו.

13. בחוק הטיס, 1927, בסעיף 12 א - (1) בסעיף קטן (א), במקום "מינהל התעופה האזרחית" יבוא "רשות התעופה האזרחית" ובמקום "(להלן - רופא מינהל)" יבוא "(בסעיף זה - רופא הרשות)"; (2) בסעיפים קטנים (ב) ו-(ג), בכל מקום, במקום "רופא המינהל" יבוא "רופא הרשות".

14. בחוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג-1963, בסעיף 19, אחרי "לאצול לאחר" יבוא "לרבות למנהל רשות התעופה האזרחית ולעובדי הרשות, כמשמעותם בחוק רשות התעופה האזרחית, התשס"ד-2003".

15. הסמכויות הנתונות ערב תחילתו של חוק זה למנהל מינהל התעופה האזרחית לפי דיני הטיס, מוקנות, החל ביום תחילתו של חוק זה, למנהל הרשות, לשם ביצוע תפקידיו.

ד ב ר י ה ס ב ר

סעיף 12 מוצע לקבוע כי שר התחבורה יהיה השר הממונה על ביצוע חוק זה ויוסמך להתקין תקנות לביצועו באישור ועדת הכלכלה של הכנסת.

סעיפים 13 ו-14 לאור הקמת רשות התעופה האזרחית לפי הוראות הצעת החוק, מוצעים תיקונים הנדרשים גם בחוק הטיס, 1927, ובחוק רישוי שירותי תעופה, התשכ"ג-1963.

סעיף 15 מוצע לקבוע הוראת מעבר ולפיה סמכויות אשר היו נתונות ערב תחילתו של חוק זה למנהל מינהל התעופה האזרחית במשרד התחבורה יוקנו, ביום תחילתו של חוק זה, למנהל רשות התעופה האזרחית לביצוע תפקידיו.

סעיף 8 סמכויות רבות מוקנות בדיני הטיס השונים לשר התחבורה (למשל לענין רישוי).

מוצע להבהיר כי השר רשאי לאצול סמכויותיו אלה (למעט הסמכות להתקין תקנות) למנהל הרשות ולעובדיה, לשם מילוי תפקידם.

עוד מוצע להבהיר כי מנהל הרשות רשאי לאצול מסמכויותיו לפי הוראות חוק זה ודיני הטיס, לעובדי הרשות.

סעיף 11 בין גורמי הביטחון ומינהל התעופה האזרחית נקבעו במהלך השנים הסכמים והבנות בעניני התעופה ומוצע כי הרשות תפעל בעת מילוי תפקידיה על פי ההסדרים, ההסכמים והנהלים שהיו נהוגים בין מינהל התעופה וגורמי הביטחון, ובכלל זה בדבר שיתוף הפעולה ביניהם, וזאת כל עוד לא קבעו ביניהם נהלים חדשים.

⁴ ס"ח התשי"א, עמ' 52.